

Sve što trebate da znate prije posjete Tuzima

Gjithçka që duhet të dini para se të
vizitoni komunën e Tuzit

Everything you need to know before
visiting Tuzi municipality

MNE Povoljan geografski položaj opštine, geomehanički i pedološki sastav zemljišta kao i povoljne hidrološke prilike (Skadarsko jezero, rijeka Cijevna, privremeni potoci, stalna i privremena izvorišta) omogućili su da se na teritoriji Tuzi razvije različit biljni i životinjski svijet. Zaštićena prirodna dobra na teritoriji Opštine Tuzi su kanjon rijeke Cijevne, III kategorija zaštite "Spomenik prirode", površine 2022,2 km² i Skadarsko jezero, nacionalni park prirode koji zauzima površinu od 40.000 ha od kojih je 25.400ha vodene površine i 812ha ima status trajno zaštićenog ornitološkog rezervata.

ALB Pozita e volitshme gjeografike e komunës, përbërja gjeomekanike dhe pedologjike e truallit si dhe karakteristikat e volitshme hidrologjike (Liqeni i Shkodrës, lumi Cem, përrojet e përkohshme, burimet e përhershme dhe të përkohshme) kanë mundësuar që në territorin e Tuzit të zhvillohet një botë e ndryshme bimore dhe shtazore. Të mirat natyrore të mbrojtura në territorin e Komunës së Tuzit janë: kanioni i lumit Cem, kategoria e tretë e mbrojtjes "përmendore e natyrës", me sipërfaqe 2022,2 km² dhe Liqeni i Shkodrës, park nacional i natyrës që përfshin sipërfaqen prej 40.000 ha prej të cilave 25.400 të sipërfaqes së ujit dhe 812 ha e ka statusin e mbrojtur përherë të rezervatit ornitologjik.

ENG The favorable geographical position of the municipality, the geomechanical and pedological composition of the soil as well as the favorable hydrological conditions (Skadar Lake, Cijevna River, temporary streams, permanent and temporary springs) allowed for the development of different flora and fauna on the territory of Tuzi. Protected natural assets on the territory of the Tuzi municipality are the Cijevna river canyon, III protection category "Monument of nature", area 2022.2 km² and Skadar Lake, a national nature park that occupies an area of 40,000 ha, of which 25,400 ha is water surface and 812 ha has the status of permanent protected ornithological reserve.

Rijeka Cijevna

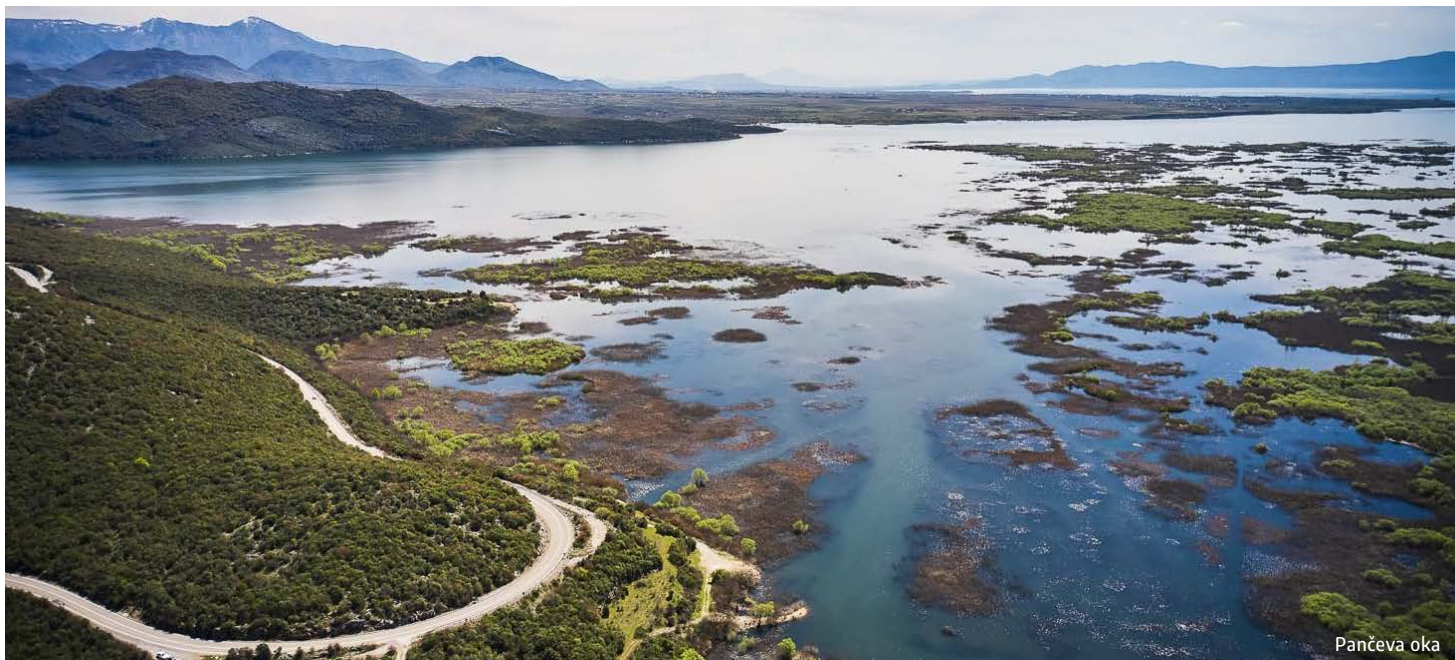
MNE Kanjon rijeke Cijevne predstavlja centar endemične flore i faune u Crnoj Gori. Do sada je registrovano 813 vrsta biljaka, dok je na širem području rijeke Cijevne registrovano 959 biljnih vrsta, što čini trećinu ukupne flore CG kao i preko 30 biljnih zajednica. Endemične vrste uskog rasprostranjenja daju specifičnost biodiverzitetu nekog terena i zastupljene su i 24 zaštićene vrste i 50 potencijalnih vrsta za zaštitu, kao i veliki broj aromatičnih vrsta. Značajno je prisustvo i 22 riblje vrste.

ALB

Kanioni i lumit Cem paraqet qendër të florës dhe faunës endemike në Mal të Zi, deri tani janë të regjistruar 813 lloje të bimëve, ndërsa në zonën e gjerë të lumit Cem janë regjistruar 959 lloje të bimëve gjë që paraqet 13 e florës së përgjithshme të Malit të Zi si edhe mbi 30 bashkësi bimore. Llojet endemike të shpërndarjes së ngushtë japin specifikën e biodiversitetit të një terreni dhe janë të përfshira në 24 lloje të mbrojtura dhe 50 lloje potenciale për mbrojtje si dhe një numër i llojeve aromatike. Është e konsiderueshme edhe prezenca e 22 llojeve të peshkut.

ENG

The canyon of the Cijevna River represents the center of endemic flora and fauna in Montenegro. So far, 813 species of plants have been registered, while 959 plant species have been registered in the wider area of the Cijevna River, which makes up a third of the total flora of Montenegro as well as over 30 plant communities. Endemic species of narrow distribution give specificity to the biodiversity of a terrain and there are also 24 protected species and 50 potential species for protection, as well as a large number of aromatic species. The presence of 22 fish species is significant.

MNE

U blizini pristaništa Podhum se nalazi specijalni rezervat „Pančeva oka“, mjesto za posmatranje pelikana, što predstavlja svojevrsnu atrakciju. Iznad pristaništa nalazi se registrovana pješačka staza sa koje se vidi Lovćen, Rumija, Prokletije, Albanija i Podgorica.

ALB

Në afërsi Podhum gjendet edhe rezervati special “Pančeva oka – (syni i Pâcit) – vendorët e quajnë Syni i Funisë”, vendi për vëzhgimin e pelikanëve, gjë që paraqet një atraksion të llojit të vet mbi port gjendet edhe shtegu i regjistruar për këmbësorë prej të cilit shihet Llovqeni, Rumia, Shqipëria dhe Podgorica.

ENG

Nearby Podhum is the special reserve “Pančeva oka”, a place for observing pelicans, which is a kind of attraction. Above the pier there is a registered footpath from which you can see Lovćen, Rumija, Prokletije, Albania and Podgorica.

MNE

Nekoliko dana svake godine na jednoj livadi u Crnoj Gori može se videti kako voda izvire iz stabla 100 godina starog duda. Prirodni fenomen u selu Dinoša je spektakularan i neobičan prizor za one koji imaju sreće da mu prisustvuju.

ALB

Për disa ditë çdo vit, në një livadh në Mal të Zi, mund të shihet uji që buron nga trungu i një mani 100-vjeçar. Fenomeni natyror në fshatin Dinosë është një pamje spektakolare dhe e pazakontë për ata që kanë fatin ta dëshmojnë atë.

ENG

For a few days each year on a meadow in Montenegro, water can be seen gushing from the trunk of a 100-year-old mulberry tree. The natural phenomenon in the village of Dinos is a spectacular and unusual sight for those lucky enough to witness it.

MNE Rijeka Cijevna sa svojim kanjonom i vodopadom "Niagara", kod Kuće Rakića, visine oko deset metara, jedno od najpopularnijih gradskih izletišta tokom ljetnjih mjeseci. Kanjon Cijevne je jedan od najvećih botaničkih lokaliteta, kao i začajno stanište zaštićenih vrsta ptica. Kako se radi o kanjonu koji je na većini lokacija i dalje netaknut, postoje potencijali za razvoj turizma baziranog na ribolovu, posmatranju ptica, biciklizmu i šetnji.

Na području opštine Tuzi se nalazi vinski podrum „Šipčanik“, koji se nalazi na prosječnoj dubini od preko 30 metara ispod zemlje u obliku tunela dužine 356 metara, a prostire se na čak 7000 m². Obilazak ovog podruma je neizostavni dio turističkog programa „Vinski put“. Takođe, u okviru vinskog turizma moguće je uključivanje i malih vinarija "Fishta" i "Troja", kao i vinarije koje planiraju registraciju (Cem, Tarri i vinarija P. Dedvukaja).

ALB Lumi Cem me kanionin dhe ujëvarën e vet, Niagarën, në Rakiq, lartësia prej rreth 10m, është një ndër shëtitorët më të popullarizuara të qytetit gjatë muajve të verës. Kanioni i Cemit është një prej lokaliteteve më të mëdha botanike si dhe vendqëndrimi i rëndësishëm i llojeve të mbrojtura të zogjve. Pasi bëhet fjalë për kanionin që në shumë lokacione është edhe më tutje i paprekur, ekzistojnë potencialet për zhvillimin e turizmit të bazuar në peshkim, vëzhgim të zogjve, çiklizëm dhe shëtitje.

Në zonën e Komunës së Tuzit gjendet edhe bodrumi i verës Shipshanik, që gjendet në thellësinë mesatare prej 30 metrash nën tokë, në formë të tunelit me gjatësi 356m dhe shtrihet në 7.000 m², vizita e këtij bodrumi është pjesë e pakapërcyeshme e programit turistik "Rruga e verës". Gjithashtu në kuadër të verës mund të përfshihen edhe kantinat e vogla të verës "Fishta" dhe "Troja" si dhe kantinat që planifikojnë regjistrimin ("Cem", "Tarri" si dhe kantina "P. Dedvukaj").

ENG The Cijevna river with its canyon and "Niagara" waterfall, near the Rakić House, about ten meters high, one of the most popular city picnic spots during the summer months. Cijevna Canyon is one of the largest botanical localities, as well as a vital habitat for protected bird species. As it is a canyon that is still untouched in most locations, there are potentials for the development of tourism based on fishing, bird watching, cycling and walking.

In the area of the municipality of Tuzi, there is a wine cellar "Šipčanik", which is located at an average depth of more than 30 meters below the ground in the form of a tunnel 356 meters long, and extends over 7000 m². A tour of this cellar is an essential part of the "Wine Route" tourist program. Also, within the framework of wine tourism, it is possible to include small wineries "Fishta" and "Troja", as well as wineries that plan to register (Cem, Tarri and P. Dedvukaja winery).

MNE Jedan od najtradicionalnih događaja u opštini Tuzi je manifestacija «Karnevali Koret», koju manifestaciju svake godine organizuje i realizuje istoimeno udruženje - NVO Karnevali Koret. Manifestacija se po prvi put organizovala 1996. godine, i od tada, bez prestanka, se svake godine organizuje i održava ovaj tradicionalni karneval u Tuzima, uz bogati karnevalski i zabavni program. Karneval, kao događaj ima širi regionalni karakter, budući da okuplja karnevalske grupe iz Malesije, ostalih karnevalskih gradova Crne Gore kao Kotor, Budva, Tivat i Herceg Novi, a u prethodnom periodu i karnevalske grupe iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i sl. Osim navedenog, vrijedi naglasiti da je 2006.godine, Tuzi kao grad/opština postao punopravni član Evropske Federacije Karnevalskih Gradova (FECC) i tim povodom je, 2009. godine u Tuzima održana Međunarodna konvencija karnevalskih gradova, koji događaj je okupljao delegate/predstavnike 24 Evropskih karnevalskih gradova. I danas, manifestaciju Karnevali Koret, uspješno sprovodi i organizuje NVO Karnevali Koret, a 2020. godine je udruženje proslavilo 25 godina postojanja karnevala u Tuzima, čime ovaj događaj spada u najtradicionalnim i najposjećenijim aktivnostima naše opštine.

ALB Njëra nga ngjarjet më tradicionale në Komunën e Tuzit është manifestimi “Karnavali - Koret”, këtë manifestim të cilin për çdo vjet e realizon dhe e organizon shoqata me të njëjtin emër- OJQ “Karnavali Koret”. Manifestimi për herë të parë është organizuar në vitin 1996 dhe që prej atëherë pa ndërprerë në çdo vit organizohet dhe mbahet ky karnaval tradicional në Tuz me një program të pasur argëtues të karnavalit. Karnavali si ngjarje ka karakter të gjerë rajonal pasi që përfshin grupe të karnavalit nga Malësia, nga qytetet e tjera të karnavaleve në Mal të Zi siç është: Kotorri, Budva, Tivati dhe Herceg Novi, e në periudhën e kaluar edhe grupet e karnavaleve nga Shqipëria, Bosnia e Hercegovina, Kroacia etj. Përpos kësaj, vlen të theksohet se në vitin 2006, Tuzi si qytet/komunë është bërë anëtar me të drejta të plota të Federatës Evropiane të qyteteve të karnavaleve (FECC) dhe me atë rast në vitin 2009, në Tuz është mbajtur konventa ndërkombëtare e qyteteve të karnavaleve ngjarje kjo që ka mbledhur delegatët/përfaqësuesit e 24 qyteteve evropiane të karnavaleve. Edhe sot manifestimi Karnavali-Koret zbaton dhe organizon me sukses OJQ “Karnavali-Koret” ndërsa në vitin 2020 kjo shoqatë ka festuar 25 vjetorin e ekzistimit të karnavalit në Tuz, me ç’rast kjo ngjarje bën pjesë në aktivitetin më tradicional dhe më të vizituar të komunës sonë.

ENG One of the most traditional events in the municipality of Tuzi is the event “Karnevali Koret”, which is organized and realized every year by the association of the same name - NGO Karnevali Koret. The event was organized for the first time in 1996, and since then, this traditional carnival has been organized and held every year in Tuzi, with a rich carnival and entertainment program. Carnival, as an event, has a wider regional character, since it gathers carnival groups from Malaysia, other carnival cities of Montenegro such as Kotor, Budva, Tivat and Herceg Novi, and in the previous period also carnival groups from Albania, Bosnia and Herzegovina, Croatia, etc. In addition to the above, it is worth emphasizing that in 2006, Tuzi as a city/municipality became a full member of the European Federation of Carnival Cities (FECC) and on that occasion, in 2009, the International Convention of Carnival Cities was held in Tuzi, which event gathered delegates/representatives of 24 European carnival cities. Even today, the Karnevali Koret event is successfully implemented and organized by the NGO Karnevali Koret, and in 2020 the association celebrated the 25th anniversary of the existence of the carnival in Tuzi, making this event one of the most traditional and most visited activities of our municipality.

MNE SPOMENICI I ARHEOLOŠKA NALAZIŠTA:

- Spomen - bista Majke Tereze kod Crkve Svetog Antuna u Tuzima;
- Spomen - bista Gjergja Kastriota Skenderberga, u dvorištu istoimene škole u Zatrijebču;
- Memorijalna ploča povodom Ustanka Malesije 1911. godine, u mjestu Bratilja - Hoti;
- Memorijalna ploča povodom Ustanka Malesije 1911. godine, u mjestu Čijepur - Hoti;
- Spomenik sedam heroja Koći, u mjestu Koći;
- Spomen - bista nacionalnog heroja Albanaca Dede Gjona Ljuljija, u kući - muzeju Dede Gjona Ljuljija u mjestu Bardhaj - Hoti;
- Spomen - bista nacionalnog heroja Albanaca Dede Gjona Ljuljija, kod Pastoralnog centra u Tuzima;
- Grob junakinje Tringe Smajilja Ivezaj (Grudina Tringa), u mjestu Krševo;
- Grob Vuksana Gelje na brdu Suka - Grude;
- Jama Veliše u mjestu Selište;
- Mačkina jama (Biga e macës), na brdu Suka - Gruda;
- Sebilj u parku u Tuzima;

ALB PËRMENDORET DHE GJETJET ARKEOLOGJIKE

- Përmendorja- busti i Nënë Terezës pranë Kishës së Shën Antonit në Tuz;
- Përmendorja - busti i Gjergj Kastriotit Skënderbeut në oborrin e shkollës me të njëjtin emër në Triesh;
- Pllaka përkujtimore me rastin e Kryengritjes së Malësisë 1911 në lokalitetin Bratilë-Hot;
- Pllaka përkujtimore me rastin e Kryengritjes së Malësisë 1911 në lokalitetin Qepur-Hot;
- Përmendorja e shtatë heronjve të Kojës në lokalitetin Kojë
- Busti përkujtimor i heroit kombëtar të shqipëtarëve, Dedë Gjon Lulit në shtëpinë Muze të Dedë Gjon Lulit në lokalitetin Bardhaj-Hot;
- Busti përkujtimor i heroit kombëtar të shqipëtarëve Dëdë Gjon Lulit pranë qendrës pastorale në Tuz.
- Varreza e heroinës - Trigë Smajli Ivezaj (Triga e Grudës) në lokalitetin Këshevë.
- Varreza e Vuksan Gelës në malin e Sukës-Grudë

- Shpella Velisha në lokalitetin Selisht;
- Biga e Macës në malin Sukë-Grudë;
- Sebili në park në Tuz;

ENG MONUMENTS AND ARCHAEOLOGICAL SITES:

- Memorial bust of Mother Teresa near the Church of St. Anthony in Tuzi;
- Memorial bust of Gjergj Kastriot Skenderberg, in the courtyard of the school in Zatrijebač;
- Memorial plaque on the occasion of the Uprising of Malaysia in 1911, in Bratilja - Hoti;
- Memorial plaque on the occasion of the Uprising of Malaysia in 1911, in Čijepur - Hoti;
- Monument to the seven heroes of Koći, in the town of Koći;
- Memorial bust of the national hero of the Albanians Deda Gjon Ljulji, in the house-museum of Deda Gjon Ljulji in Bardhaj - Hoti;
- Memorial bust of the national hero of the Albanians, Dede Gjon Ljulji, near the Pastoral Center in Tuzi;
- Tomb of the heroine Tringa Smajilja Ivezaj (Grudina Tringa), in Krševo;
- The grave of Vuksan Gelje on the hill of Suka - Grude;
- Veliša Cave in Selište;
- Cat's pit (Mačkina jama), on the hill of Suka - Gruda;
- Sebilj in the park in Tuzi;

MNE ARHEOLOŠKE LOKACIJE:

- Samoborska tvrđava;
- Most Samobor na Skadarskom jezeru u mjestu Pothum;
- Osmanska tvrđava na Šipčaničkom brdu;
- Zatvorsko brdo u mjestu Dušići (brdo Burg);
- Nekropola u Vuksanlekaj (podnešena inicijativa za proglašenje kulturnim dobrom);
- Grobnica u Koder Kiš, u mjestu Hoti (podnešena inicijativa za proglašenje kulturnim dobrom);
- Nizamsko groblje u Tuzima;
- Arheološka lokacija u mjestu Čafa e Kišes – Hoti;
- Ilirska Tuma u mjestu Planica – Dinoša;
- Put Norona kroz Dinošu – Trgaje – Gusinje, zatim put Norona kroz Dinošu – Tuzi – Kopljik - Skadar;
- Čuteza Dinoše u selu Dinoša;
- Tvrđava Merćes u selu Vranj.

ALB LOKACIONET ARKEOLOGJIKE:

- Kalaja e Samoborit;
- Ura e Samoborit në Liqenin i Shkodrës në lokalitetin Narhelm;
- Kështjella Osmane në malin e Shipshanikut;
- Mali i Burgut në lokalitetin Dushiq;
- Nekroplet në Vuksanlekaj (është dhënë nisma për t'i shpallur të mira kulturore);
- Varreza në kodër të kishës në lokalitetin Hot (është dhënë nisma për shpallje si e mirë kulturore);
- Varrezat e nizamëve në Tuz, lokacioni arkeologjik në vendin Qafa e Kishës-Hot;
- Tuma ilire në lokalitetin Pllanicë – Dinoshë;
- Rruga e Noronit nëpër Dinoshë, Tërgajë, Guci
- Rruga e Noronit nëpër Dinoshë, Tuz, Kopljik, Shkodër
- Qyteza e Dinoshës në lokalitetin Dinoshë;
- Kështjella Merqes në fshatin Vranje.

Kula Vuksanlekaj

ENG ARCHAEOLOGICAL SITES:

- Samobor fortress;
- Samobor Bridge on Lake Skadar in the town of Pothum;
- Ottoman fortress on Šipčanički brdo;
- Prison Hill in Dušići (Burg Hill);
- Necropolis in Vuksanlekaj;
- Tomb in Koder Kiš, in the village of Hoti;
- Nizam cemetery in Tuzi;
- Archaeological site in Čafa e Kišes – Hoti;
- Ilirska Tuma in Planica - Dinoša;
- Road Norona through Dinoša - Trgaje - Gusinje, then road Norona through Dinoša - Tuzi - Kopljik - Skadar;
- Çuteza Dinoša in the village of Dinoša;
- Merćes fortress in the village of Vranj.

MNE ARHITEKTONSKI SPOMENICI:

- Stari mlin u Tuzima
- Staro groblje u Vuksanlekaj
- Ostaci osmanskog utvrđenja u Šipčaniku
- Ostaci Samoborskog mosta na Vitoji
- Most na Lemaji
- Nizamsko groblje u Tuzima
- Groblje Gruda u Priftima
- Ostaci crkve u Dubravi (crkva Sv. Venerande, Čaf Kiš) - Čazim Begova džamija u Tuzima
- Crkva Svetog Antuna u Tuzima
- Most Hasan Nike u Šipčaniku
- Kuća Baca Kurtija Gjokaja u Gornjem Milješu
- Milješki bunar u Donjem Milješu

- Bogičev mlin u Kućama Rakića
- Bunar Turuskovića u Tuzima

ALB PËRMENDORET ARKITEKTONIKE:

- Mulliri i vjetër në Tuz;
- Varrezat e vjetra në Vuksanlekaj;
- Mbetjet e kështjellës osmane në Shipshanik;
- Mbetjet e urës së Samoborit në Vitojë;
- Ura në Lemajë;
- Varrezat e nizamëve në Tuz;
- Varrezat e Grudës në Priftën;
- Mbetjet e kishës në Dubravë (kisha e Shën Venerandës-Qafë Kishë)
- Xhamia e Qazim Beut në Tuz,
- Kisha e Shën Antonit në Tuz;

- Ura e Hasan Nikës në Shipshanik;
- Shtëpia e Baca Kurtit Gjokaj në Milesihin e epërm;
- Ubla e Milesshit në Milesihin e poshtëm;
- Mulliri i Bogiqëve në Rakiq;
- Ubla e Turuskoviëve në Tuz.

ENG ARCHITECTURAL MONUMENTS:

- The old mill in Tuzi
- The old cemetery in Vuksanlekaj
- Remains of the Ottoman fortification in Šipčanik
- The remains of the Samobor Bridge on Vitoja
- Bridge on Lemaja
- The Nizam cemetery in Tuzi
- Gruda Cemetery in Prifti
- Remains of the church in Dubrava (Church of St. Veneranda, Čaf Kiš)
- Čazim Beg's mosque in Tuzi
- Church of St. Anthony in Tuzi
- Hasan Nike bridge in Šipčanik
- Kurti Gjokaj's Baca house in Gornji Milješ
- Milješki well in Donji Mileš
- Bogić's mill in Kuće Rakić
- Turusković well in Tuzi

MNE ETNOLOŠKI SPOMENICI:

- Muzej Malesije, osnivač i vlasnik Shtjefen Ivezaj - Lekaj
- Etnografska soba u Tuzima, u vlasništvu KUD-a „Ramadan Šarkiç“ - Tuzi
- Etnografska kolekcija, osnivaçi i vlasnici: Vahid i Nevina Turuskoviç – Tuzi
- Kolekcija Omera Dajbabiça

ALB PËRMENDORET ETNOLOGJIKE:

- Muzeu “Malësia” - themelues dhe pronar Shtjefën Ivezaj - Lekaj;
- Dhoma etnografike në Tuz në pronësi të SHKA “Ramadan Sharkiq” Tuz;
- Koleksioni etnografik, themelues dhe pronarë Vahid dhe Nevina Turuskoviç- Tuz;
- Koleksioni i Omer Dajbabiçit;

ENG ARCHITECTURAL MONUMENTS:

- Museum of Malaysia, founder and owner Shtjefen Ivezaj - Lekaj
- Ethnographic room in Tuzi, owned by cultural and artistic organization »Ramadan Šarkiç« - Tuzi
- Ethnographic collection, founders and owners: Vahid and Nevina Turuskoviç – Tuzi
- Collection of Omer Dajbabiç

MNE: Kulturuna dobra koja su zvanično registrovana u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, a nalaze se na teritoriji opštine Tuzi su:

- Kula Camaja u Vuksanlekaj,
- Čaf kiš; Dubrava u Vuksanlekaj,
- Kirza u mjestu Sukruć;
- Tvrđava Dečić u mjestu Pasškala,
- Tvrđava Planinica u Dinoši,
- Vranjska crkva sv. Nikole i tvrđave na brdu Vranju
- Spomen groblje strijeljanih rodoljuba iz austrijskog logora I svjetskog rata u Vuksanlekaj
- Spomen-bista Mahmutu Lekiću; u hodniku škole „Mahmut Lekić“, Tuzi
- Spomen-ploča na groblju strijeljanih kod kuće Rakića; Cijevna
- Spomen-ploča palim borcima iz Tuzi; u hodniku Zadrugnog doma Tuzi

ALB: Të mirat kulturore që janë regjistruar zyrtarisht në pajtim me Ligjin mbi Mbrojtjen e të Mirave Kulturore, e që gjenden në territorin e Komunës së Tuzit janë:

- Kulla e Camajve në Vuksanlekaj
- Qafa e Kishës; Dubrava në Vuksanlekaj;
- Kierza në lokalitetin Sukruç;
- Kështjella Deçiq në lokalitetin Passhcallë,
- Kështjella Pllaninica në Dinoshë;
- Kisha e Vranjes së Shën Nikollës dhe kështjella në Malin e Vranjës;

- Varrezat përkujtimore të patriotëve të pushkatuar nga llogorja austriake e Luftës së Parë Botërore në Vuksanlekaj;
- Busti përkujtimor i Mahmut Lekiqit në korridorin e shkollës “Mahmut Lekiq” Tuz;
- Pllaka përkujtimore në varrezat e të pushkatuarve te Rakiqi - Cem;
- Pllaka përkujtimore luftëtareve të rënë nga Tuzi; në korridorin e shtëpisë së kooperativës - Tuz.

ENG: Cultural properties that are officially registered in accordance with the Law on the Protection of Cultural Properties, and are located on the territory of the municipality of Tuzi are:

- Camaja Tower in Vuksanlekaj,
- Chaf quiche; Dubrava to Vuksanlekaj,
- Kirza in the town of Sukruć;
- Dečić fortress in Pasškala,
- Planinica Fortress in Dinoša,
- Vranj church of St. Nikola and the fortress on the Vranje hill
- Memorial cemetery of shot patriots from the Austrian camp of World War I in Vuksanlekaj
- Memorial bust of Mahmut Lekić; in the corridor of the “Mahmut Lekić” school, Tuzi
- Memorial plaque at the cemetery of those shot at Rakić’s house; Tubular
- Memorial plaque to fallen fighters from Tuzi; in the hallway of the Tuzi Cooperative Home

Turistička organizacija Tuzi

Obraditi: Kujović Aida, specijalist... M. Albana Dredvukaj

Trojezična brošura je objavljena u okviru projekta „Partnerstvo za lokalnu zajednicu – jačanje doprinosa civilnog društva razvoju lokalnih politika i praksi u oblasti ekologije i održivog razvoja“ realizuje UZOR, u saradnji sa ALB PROGRESS organizacijom, a podržan je kroz program „OCD u Crnoj Gori – od osnovnih usluga do oblikovanja politika – M'BASE“ koji sprovode Centar za građansko obrazovanje (CGO), Friedrich-Ebert-Stiftung (FES), Centar za zaštitu i proučavanje ptica Crne Gore (CZIP) i Politikon mreža. Projekat finansira Evropska unija, a kofinansira Ministarstvo javne uprave.

Sadržaj ove brošure isključiva je odgovornost UZOR-a i NVO Alb Progres-a i ni na koji način ne odražava stavove CGO-a ili Evropske unije.